

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Steve Berry
THE WARSAW PROTOCOL

Copyright © 2020 by Steve Berry

First published by Minotaur Books, an imprint of St. Martin's Press

Translation rights arranged by Writer's House LLC., New York, USA

All Rights Reserved

Translation Copyright © 2021 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04072-2

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

STIV
BERI
VARŠAVSKI
PROTOKOL

Preveo Mirko Bižić

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2021.

*Za Frenka Grina,
čoveka inspiracije*

*Poljska još nije nestala,
dokle god smo mi živi.
Ono što je strana sila uzela od nas
sabljom ćemo vratiti.*

NACIONALNA HIMNA POLJSKE

UVOD

Ponedjeljak, 9. avgust 1982.

Varšava, Poljska

15.45

Januš Čajkovski želeo je da skrene pogled sa groznog prizora ispred sebe, ali znao je da bi to bilo još gore.

Doveden je ovamo, u zatvor Mokotov, s naročitim ciljem da posmatra. Ovo mesto imalo je dugu istoriju, ispunjenu raznim pričama. Rusi su ga izgradili početkom veka. Nacisti su ga mnogo koristili, kao i komunisti posle rata. Od 1945. godine, ovo je bilo mesto gde su držani, mučeni i eliminisani pripadnici poljskog političkog podzemlja, inteligencije, i svi ostali koji su smatrani pretnjom za vladu pod sovjetskom kontrolom. Vrhunac je dostiglo u Staljinovo vreme, kada su hiljade ljudi držane u zatvoru u Ulici Rakovjecka, kako ga je većina Poljaka tada nazivala. Ipak, ponekad bi kroz zube procedili nemački naziv: *Nacht und Nebel*. Noć i magla. Mesto s kog nema povratka. Mnogi su ubijeni u kotlarnici u podrumu. Zvanično, ta zverstva završena su sa Staljinom, ali, zapravo, nije bilo tako. Disidenti su decenijama kasnije hapšeni i dovođeni ovamo na „ispitivanje“.

Kao čovek pred njim.

Sredovečan, nag, tela savijenog preko visoke stolice bez naslona, sa člancima ruku i nogu vezanim za drvene noge stolice umrljane krvlju. Čuvar je stajao raširenih nogu iznad čovekove glave i šibao ga po leđima i goljoj zadnjici. Neverovatno, ali zatvorenik nije isпустиo ni glasa. Čuvar je obustavio napad i prekoračio vezanog čoveka, pa mu donom čizme pritisnuo glavu sa strane.

Pljuvačka i krv prsnuli su napolje.

Međutim, i dalje nije bilo nikakvog zvuka.

„Lako je proizvoditi strah“, rekao je visoki čovek koji je stajao pored Januša, „ali ga je još lakše glumiti.“

Visoki je nosio strogu uniformu majora poljske vojske. Kosa mu je bila kratko ošišana na vojnički način, a crni brkovi uredni i potkresani. Bio je stariji, srednje građe, ali mišićav, nadmenog i zapovedničkog karaktera koji je Januš prečesto viđao kod crvene buržoazije. Čovekove oči bile su kao crne tačke, oblika dijamanta, i ništa nisu odavale. Takve oči uvek su mnogo više skrivale nego što su otkrivale, i on se upitao koliko teško mora da bude održavati takvu laž. Na pločici s imenom pisalo je DILECKI. On nije znao ništa o ovom majoru, osim da ga je on uhapsio.

„Da bi proizvodio strah“, nastavio je Dilecki, „moraš da mobilizeš veliki deo ljudi da prihvate njegovo postojanje. Za to je potreban rad. Moraš da stvaraš situacije koje ljudi mogu da vide i osete. Mora se proliti krv. Terorizam, može se reći. Ali glumiti strah? To je mnogo lakše. Treba samo da utišaš one koji dovode strah u pitanje. Kao što je ovaj jadničak.“

Čuvar je nastavio da tuče čoveka nečim što je ličilo na konjički bič, sa čijeg je vrha visila metalna alka. Na koži su se pojavili plikovi, koji su sada krvarili. Još trojica čuvara pridružila su se napadu i svaki je zadio još udaraca.

„Ako si primetio“, rekao je Dilecki, „oni su pažljivi. Tačno toliko snage da se izazovu bol i patnja, ali ne dovoljno da ga ubiju. Ne želimo da ovaj čovek umre. Upravo nasuprot tome. Želimo da ovaj čovek progovori.“

Zatvorenik je očigledno patio, ali izgledalo je da nije spreman da pruži mučiteljima zadovoljstvo da znaju tu činjenicu.

„Zaboravili ste bubrege“, doviknuo je Dilecki.

Jedan od čuvara klimnuo je glavom i počeo da usmerava udarce na taj deo tela.

„Ti organi naročito su osetljivi“, napomenuo je Dilecki. „Uz odgovarajući udarac, nije čak potrebno ni vezivati ljude i zapušiti im usta. Ne mogu ni da se pomere ni da ispuste glas. Nepodnošljivo je bolno.“

U prodornom glasu nije bilo ni traga emocije i on se upitao šta je potrebno da neko postane ovako nečovečan. Čuvari su bili Poljaci. Čovek koga su mučili bio je Poljak.

Ludilo.

Čitava zemlja održavala se na sili i propagandi. *Solidarnost* je iznikla ni iz čega i pokušala da eliminiše Sovjete, ali pre osam meseci, Moskvi

je konačno bilo dosta ustupaka i naredila je nasilni odgovor. Preko noći su desetine hiljada ljudi uhapšene bez podizanja optužnica. Još mnogo više njih je ugrabljeno i autobusima odvezeno iz zemlje. Ljudi su prosto nestajali. Svi prodemokratski pokreti su zabranjeni, a njihove vođe, uključujući i čuvenog Leha Valensu, poslate u zatvor. Vojska je preuzela vlast brzo i koordinirano. Sada su vojnici patrolirali ulicama svih velikih gradova. Uveden je policijski čas, granice zemlje su zatvorene, kao i aerodromi, a drumski pristup najvažnijim gradovima je ograničen. Telefonske veze su ili prekidane ili prisluškivane, pošta je cenzurisana, a nastava u školama i na univerzitetima obustavljena.

Neki ljudi su čak i poginuli.

Niko nije znao njihov tačan broj.

Uvedena je šestodnevna radna nedelja. Mediji, javne službe, zdravstvo, rudnici uglja, luke, železnice i većina važnih fabrika stavljeni su pod vojnu upravu. Deo represivnog odgovora obuhvatao je i postupak provere stava svakog pojedinca prema režimu. Novi test lojalnosti podrazumevao je i dokument čijim se potpisivanjem pojedinac obavezivao da će obustaviti sve aktivnosti za koje bi vlasti mogle čak i da pomisle da predstavljaju pretnju. Zbog toga su mnogi uhvaćeni u mrežu, uključujući i njega. Izgleda da njegovi odgovori nisu bili zadovoljavajući, mada je lagao što je bolje umeo.

Prebijanje je na trenutak prestalo.

On je naterao svoj mozak da se uključi i upitao: „Ko je on?“

„Profesor matematike. Uhapšen je dok je odlazio sa sastanka Solidarnosti. To ga, po definiciji, čini čovekom koji *nije* nevin.“

„Zna li on išta?“

„U tome je stvar sa ispitivanjem“, odgovorio je Dilecki. „Mnogo puta to je samo potraga za korisnim informacijama, tako da ostaje da se vidi šta on zna.“

Nastala tišina teško je visila u vazduhu.

„Ispitivanje, takođe, ima druge svrhe. Može da uplaši one koji nisu mučeni, što nam omogućava da slomimo njihov otpor i preoblikujemo ih na... savitljivije načine.“

Sada je razumeo zašto je ovde.

Oči Dileckog suzele su se dok je usredsredio pogled. „Ti me mrziš, zar ne?“

Nije imalo smisla lagati. „Naravno.“

„Nije me briga. Ali ja hoću da me se plašiš.“

Noge su počele da mu drhte.

Dilecki je ponovo usmerio pažnju na zatvorenika i dao znak rukom. Jedan od čuvara preturio je stolicu nogom, obarajući prebijenog čoveka na betonski pod. Odvezali su mu članke ruku i nogu, i čovekovo okrvavljeno telo sklupčalo se od bola. Ipak, i dalje nije ni kriknuo ni izgovorio ni reč.

To je bilo impresivno.

U stvari, impresivnije od lažnog straha Dileckog.

Zato je on izvukao hrabrost iz toga i rekao: „Šta hoćeš od mene?“

„Hoću da držiš oči i uši otvorene i kažeš mi šta vidiš, šta čuješ. Hoću da prijaviš sve što znaš. Hoću da znaš sve o našim prijateljima i neprijateljima. Suočavamo se s velikom krizom i potrebna nam je pomoć ljudi kao što si ti.“

„Ja sam nevažan.“

„To te čini savršenim špijunom.“ Dilecki se nasmejao. „Ali ko zna? Jednoga dana mogao bi da budeš neko važan.“

On je čuo ono što su podstrekači i pristalice vojne uprave voleli da govore. Poljska je okružena SSSR-om, Istočnom Nemačkom, Čehoslovačkom, Ukrajinom i Belorusijom, a sve su to zemlje pod sovjetskom kontrolom. Vojna uprava uvedena je da spase Poljsku od moguće vojne intervencije tih zemalja Varšavskog pakta, poput onih koje su se dogodile u Mađarskoj 1956. i Čehoslovačkoj 1968. godine, kada su Sovjeti ugušili svako protivljenje i otpor. Međutim, niko nije istinski verovao u takve besmislice. Ovde se radilo o tome da oni koji su na vlasti zadrže vlast.

Čitavo postojanje komunizma zasnivalo se na prisili.

Poljski komunizam delovao je kao čudna mešavina socijalizma i fašizma, u kome mala grupa ljudi kontroliše sve ostale, kao i sve resurse, dok ogromna većina živi u gladi i siromaštvu.

Zatvorenik se promeškoltio na podu, njegovo izlomljeno telo izvilu se kao da ga je uhvatio užasan napad artritisa. Jedan čuvar šutnuo ga je u stomak. Bljuvotina je poletela iz čovekovih usta. Januš je jednim delom svog bića očajnički želeo da pomogne tom čoveku. Drugim delom samo je želeo da pobegne, da uradi i kaže što god je potrebno da bi to sebi omogućio. Dilecki je, kao strogi nastavnik u školi, dovodio u pitanje svaki

zaključak, svaku izjavu, i održavao ga u stanju zbunjenosti. Nemajući izbora, rekao je ono što se i očekivalo: „U redu. Radiću ono što tražiš.“

Dilecki je stajao blago prekrštenih ruku, netremice gledajući prodornim očima. „Hoću da zapamtiš da ćeš, ako me budeš lagao, ili pokušaš da me prevariš, ili se sakriješ od mene, i ti završiti vezan za stolicu.“ Tanke usne izvile su se u slabašan osmeh. „Ali dosta pretnji. Ispravno si odlučio, druže. Kao što se u pesmi kaže: *Poljska nije nestala, dokle god smo mi živi.*“

„A ono što je... strana sila... uzela od nas... sabljom ćemo... vratiti.“

Reči su došle od zatvorenika na podu, koji je ležao u sopstvenoj bljuvotini. Prebijen. Krvareći. Nije pokušavao da sakrije trijumf u glasu kada je ponovio drugi stih nacionalne himne.

Svete reči za svakog Poljaka.

I reči koje Januš neće zaboraviti.

SADAŠNJOST

PRVO POGLAVLJE

Četvrtak, 4. jun
Briž, Belgija

Koton Malon mrzeo je kada su dva plus dva – pet. Tokom svoje nekadašnje karijere američkog obaveštajca, taj problematični rezultat pojavljivao se vrlo često. Nema veze. Nikada ništa dobro nije proisteklo iz zbrkane računice.

Kao sada.

Stajao je u Bazilici Svete krvi, *Heileg Bloed Basiliiek*, kako su je zvali Belgijanci, zloslutnoj građevini iz dvanaestog veka, u kojoj je čuvana jedna od najsvetijih evropskih relikvija. Drevna crkva bila je uvučena u ugao trga ispred zamka, stisnuta između stare gradske skupštine i niza modernih radnji. Doputovao je u Briž na najveći sajam antikvarnih knjiga u Evropi, na koji je dolazio već nekoliko puta. U stvari, ovaj mu je bio omiljeni, ne samo zato što je voleo ovaj grad već i zbog najboljeg deserta na svetu.

Dame Blanche. Bela dama.

Sladoled od vanile, potopljen u toplu belgijsku čokoladu, preliven slatkim kremom. U Americi to zovu *kup sa sladoledom*. Sasvim obično. Ne i ovde. Meštani su uzdigli poslasticu do forme umetnosti. Svaki kafe imao je sopstvenu verziju, a on će svakako uživati u još jednoj od njih posle večere.

Sada je došao da vidi spektakl kome nikada nije prisustvovao, ali je slušao o njemu. Nekada se događao samo jednom nedeljno. Sada je to bilo svakog dana, između pola dvanaest i podneva, ili između dva i četiri sata posle podne, kako je pisalo na tabli ispred.

Spektakl je čak imao i naziv.

Odavanje počasti presvetoj krvi.

Prema legendi, posle razapinjanja na krst, Hristovo telo povereno je Josifu od Arimateje. On je sa svećanom predanošću očistio leš i sakupio svu krv koja je tekla iz rana u svetu posudu, koju je, kako se pretpostavljalo, predao svojim potomcima. U zavisnosti od toga u koju se verziju priče verovalo, kapi te krvi stigle su do Briža ili u dvanaestom veku iz Jerusalima, ili u trinaestom veku preko Konstantinopolja.

Niko nije znao koja je priča tačna.

Međutim, ta krv ostala je ovde, povremeno skrivana od kalvinista, revolucionara i okupatora. Hodočasnici su vekovima dolazili da je vide, podstaknuti papskom bulom iz četrnaestog veka, kojom je davan oprost onima koji se mole ispred te relikvije. Sve ovo bilo je i više nego čudno, s obzirom na to da se u Bibliji uopšte ne pominje da je imalo Hristove krvi ikada sačuvano.

Ipak, to nije obeshrabilo vernike.

Bazilika se sastojala od dveju kapela. Niže, mračne i romaničke, i gornje, svetle i gotičke. On se osvrnuo po gornjoj kapeli. Visoki svodovi tri raskošno ukrašena broda crkve privlačili su pogled uvis. Impresivni prozori od bojenog stakla propuštali su zlatne zrake popodnevnog sunca. Elegantni svod, poput prevrnutog broda, prostirao se iznad glava posetilaca, sav ukrašen zapanjujuće vešto istesanom drvenarijom u više boja. Bronzana predikaonica loptastog oblika bila je postavljena visoko na jednom zidu. Pozlaćeni oltar stajao je ispred niza fresaka raskošnih boja koje su, sasvim prikladno, prikazivale Hrista kako krvari. Turisti su se smestili na drvene stolice ispred ograde sakristije, a još više njih lutalo je okolo i fotografisalo.

Međutim, on se vratio na onu uvrnutu računicu da je dva plus dva jednako pet.

Koja je počinjala od trojice ljudi.

Bili su drugačiji od ostalih posetilaca. Mladi, oprezni, neobrijani već nekoliko dana, jednostavnih, pravilnih crta lica. Ta lica takođe su imala različit izraz od lica ljudi oko njih, kao da su ova trojica imala važniji razlog da budu ovde od pukog razgledanja. Njihov oprez smetao je Kotonu, izazivao je napetost koja je pokazivala da oni nisu turisti. Konačno upozorenje izazvao je njihov položaj: strateški su se rasporedili po kapeli, pored spoljašnjih zidova, usredsređeni više jedni na druge nego na religiozno okruženje u kome su se nalazili.

Koton je pogledao na svoj časovnik: 14.00.

Oglasilo se zvono.

Vreme je za predstavu.

U bočnoj navi, iza lukova, otvorila su se vrata i izašao je sveštenik.

Obred je počeo.

Duhovnik u mantiji nosio je četvrtastu kutiju sa staklenim zidovima. Unutra, na crvenom baršunastom jastučetu, ležala je relikvija. Sama posuda, u kojoj su bili parčiči vune natopljeni krvlju, bila je petnaestak centimetara duga i pet centimetara široka. Najvećim delom bila je od kvarca, očigledno vizantijskog porekla, a grličić joj je bio obmotan zlatnom niti čiji su krajevi bili zapečaćeni voskom. Nalazila se unutar većeg staklenog zvona sa zlatnim krunicama ukrašenim anđelima. On je čitao dovoljno o spoljašnjem zvonu da zna kako je na okviru datum ugraviran rimskim brojevima.

Treći maj 1388. godine.

Sveštenik je prošao kroz kapelu, sa izrazom velike pobožnosti na licu, i prišao takozvanom Prestolu svetinje, baroknom oltaru od belog mermerske, takođe prekrivenom crvenim baršunom. Blago je spustio staklenu kutiju na ploču pa seo na stolicu, spreman da dočeka vernike koji će se moliti ispred relikvije.

Ali ne pre nego što svaki od njih da prilog.

S leve strane formirao se red, gde je drugi sveštenik stajao ispred kutije za priloge. Ljudi su u nju ubacivali evre pre nego što se popnu uz nisko stepenište da provedu nekoliko minuta u tišini ispred relikvije. Koton se pitao šta bi se desilo ako neko ne bi ubacio novac u kutiju, a ipak bi želeo da se pomoli. Da li bi ga udaljili od relikvije?

Trojica drugara promenila su položaj i sa svima ostalima prešla iz glavnog broda crkve u bočnu kapelu. Nekoliko crkvenjaka usmeravalo je posetioce i utišavalo sve glasove koji se previše pojačaju. Slike, pokazivanje, video-snimci, buljenje i donacije bili su dopušteni.

Pričanje, ne baš toliko.

Jedan od drugara stao je u red. Druga dvojica ostali su pozadi, blizu lučnih prolaza, i posmatrali s udaljenosti od sedam-osam metara. Pult sa svećama razdvajao je Presto svetinje od posetilaca. Na njemu je bilo nekoliko stotina malih staklenih svećnjaka, a u mnogima od njih treperio

je plamen. Nekoliko posetilaca prišlo je i upalilo sveće, pošto su, razume se, ubacili novčić u metalnu kutiju.

Ljudi su nastavili da prilaze relikviji, zastajući na trenutak da se pomole i prekrste. Obojica drugara koji su ostali pozadi imali su rance. Mada su ih nosili i mnogi drugi prisutni, nešto u vezi sa činjenicom da su ih ova dvojica imala nije izgledalo kako treba.

Koton je dvanaest godina radio u *Magelan biletu* pri Ministarstvu pravde, posle služenja u mornarici i vremena koje je proveo kao vojni advokat. Sada se penzionisao, odlučivši se za ranije povlačenje, i bio je vlasnik knjižare s retkim knjigama u Kopenhagenu, ali je povremeno bio na raspolaganju vladama i obaveštajnim agencijama kao honorarni saradnik. Odgovarao mu je život slobodnjaka, ali danas nije bio na poslu. Došao je samo da gleda. Izgleda, na pravo mesto u pogrešno vreme.

Nešto se dešavalo.

Nešto za šta mu je instinkt u njegovom skoro pedesetogodišnjem telu govorio da nije u redu. Zaista je bilo teško osloboditi se starih navika.

Drugar koji je stajao u redu prišao je kutiji za priloge, ubacio kovanicu, pa se popeo uz nisko stepenište do mermernog stola gde je sveštenik stoičkog izgleda stajao kao na straži. Druga dvojica drugara skinula su rance i otkopčala ih. Zvona za uzbunu u Kotonovoj glavi dobila su oštrij ton. Mogao je da čuje robota iz stare naučnofantastične serije *Izgubljeni u svemiru. Opasnost, Vile Robinsone*.

Jedan drugar izvadio je pištolj, a drugi nešto što je ličilo na metalni cilindar. Izvukao je iglu i postavio posudu u bočnu kapelu.

Bomba?

Dim je odmah pokuljao iz posude.

Ne.

Diverzija.

Kotonove misli prekinuo je oštar prasak dva hica ispaljena iz pištolja u plafon. Gips i parčići drveta pali su odozgo poput kiše. Talas panike brzo se širio. Jedna žena je vrisnula. Glasovi su se pojačali. Još vrištanja. Ljudi su se kao krdo pokrenuli prema jedinom izlazu, bogato ukrašenom kružnom stepeništu koje je vodilo naniže. Možda stotinu ljudi, i svi su trčali napolje, stvarajući pravi pandemonijum.

Odjeknuo je još jedan pucanj.

Gusti oblak sivog dima podigao se u glavnoj navi, zaklanjajući pogled prema bočnoj kapeli i relikviji. Koton se progurao kroz gomilu ljudi i zaputio se prema dimu. Kroz izmaglicu je video drugara koji je stajao u redu kako gura sveštenika u stranu. Sledeći talas uplašениh posetilaca crkve oformio je zid između mesta na kome se Koton nalazio i trojice drugara, koji su se udaljavali od izlaza. Koton se probijao napred i video kako su se dvojica drugara zaputila prema trećem, koji je razbio staklenu kutiju s relikvijom. Sveštenik se bacio na njega, pokušavajući da zaustavi lopova, ali jedan od drugara udario je starijeg čoveka pesnicom u lice i oborio ga.

Šta je ovo?

Klasična brzopotezna pljačka?

Svakako je tako izgledalo.

I uspevalo je.

I te kako.

Trojica drugara krenula su prema bočnim vratima kroz koja je sveštenik ušao, i koja su sigurno vodila dublje u unutrašnjost bazilike. To je verovatno bio još jedan put naniže, što je značilo da su ovi momci uradili svoj domaći zadatak.

Koton je prošao pored poslednjih preplašenih turista i zakoračio u bočnu kapelu. Teško je disao, iskašljavao je dim, oči su mu suzile. Bri-nuo je za sveštenika, pa je prišao oltaru i video starijeg čoveka kako leži na podu.

„Jeste li dobro?“, upitao ga je.

Čovek je bio ošamućen, a desno oko bilo mu je pomodrelo i nateklo, ali uhvatio je Kotona za desnu ruku i čvrsto je stegnuo. „Mora da se... vrati.“

Trojica drugara su nestala.

Policija je sigurno već krenula ovamo. Mora da ih je neko obavestio, ali oni neće biti od velike koristi u pronalaženju lopova, koji će se izgubiti na prometnim ulicama Briža.

Naterao se da krene u akciju.

Razgledanje je bilo završeno.

„Vratiću je.“

DRUGO POGLAVLJE

Slovačka

Džonti Olivije mrzeo je aspekt pretnje u svom poslu. Smatrao je sebe prefinjenim gospodinom, čovekom dobrog ukusa, poznavaoce starih vina i dobre hrane. Učenim čovekom koji je najveći deo slobodnog vremena posvećivao proučavanju klasika. Čak je i njegovo ime podsećalo na jednu filmsku veličinu. *O-li-vi-je*. Kao ser Lorens Olivije. Pre svega, on je bio predani profesionalac. Njegova specijalnost? Informacije. Njegova reputacija? Čovek koji može da isporuči tačno ono što neko mora da zna.

Zainteresovani ste za skrivenu ukupnu imovinu potencijalnog poslovnog partnera ili mogućeg kupca? Nema problema. Koliko je automatskog oružja i municije Boko haram uvezao u Nigeriju prošlog meseca? To je lako. Na čemu će Oružane revolucionarne snage Kolumbije insistirati u predstojećim bilateralnim razgovorima? To je malo teže, ali može se saznati. Šta smeru pokret Hizbul mudžahedin u Kašmiru, ili koliko će berze za inostrano poslovanje Evropske unije ceniti evro danas po završetku radnog vremena? Oba pitanja bila su nezgodna, ali odgovori će biti dovoljno blizu. Osim toga, davao je popust ako nije bio sasvim siguran, pošto su delimične informacije u najvećem broju slučajeva bile bolje nego nikakve. Njegov moto? *Scientia potentia est*. Ser Fransis Bejkon bio je u pravu.

Znanje je moć.

Međutim, njegovi poslovi donosili su izazove. Pohlepa je ostala univerzalni pokretač, tako da je novac uglavnom uspevao da završi posao. Pregovaranje je, takođe, donosilo rezultate. Nije mu čak smetalo ni naporno cenkanje, pošto je to bio deo posla.

Ali špijuni? Njih je prezirao.

Ruke i noge čoveka koji je sedeo ispred njega bile su vezane za metalnu stolicu. Žica mu je vijugala poput zmije kroz usta i jednjak, pažljivo podešena, dovoljno tanka da ne pokrene refleks povraćanja, ali dovoljno debela da obavi posao. Na jednom njenom kraju bila je metalna kuka provodnika, dok je drugi kraj bio povezan na strujni transformator. Amateri bi delovali spolja, izvlačili bi i cedili informacije na silu, batinama. On je više voleo prefinjeniji pristup. Ova tehnika izazivala je